15. Yüzyıl-17. Yüzyıl Felsefesi & 18. Yüzyıl-19. Yüzyıl Felsefesi

1. Descartes, "Düşünüyorum o halde varım." önermesi ile kuşkuyu bir yöntem ve araç olarak kullanmak suretiyle doğru bilgiye ulaşabileceğimizi savunurken, **aşağıdakilerden hangisini kabul etmemiştir**?

A) Gerçeği arayan hayatında bir kez olsun gücü yettiğince kuşku duymalıdır.

B) Kendilerinden kuşku duyulan tüm nesnelere yanlış gözüyle bakmak yararlı olabilir.

C) Duyularımız bizi yanıltabilir.

D) Bu kuşkuyu her zaman işlerimizi yönlendirmede kullanmalıyız.

E) Var olduğumuz için kuşku duyarız.

2. Spinoza'ya göre insan ruhunun tutkuların etkisi altına giren bir yapısı vardır. İnsanın tutkularının esaretinden kurtuluşu, akıl sayesinde olur. Akıl, Tanrı hakkında en uygun (kesin) bilgiler bulundurur. Akıl, insanı Tanrı'nın bütün bilgilerin ve varlığın nedeni olduğu gerçeğiyle hareket etmeye yönlendirir. Akıl, tabiata aykırı olan hiçbir şey istemeyeceği için herkesin kendi kendisini sevmesini, kendisine gerçekten faydalı olan şeyi aramasını, insanı gerçekten daha büyük bir yetkinliğe götüren her şeye karşı iştahı olmasını ve mutlak olarak söylenirse herkesin kendisinde bulunduğu kadar kendi varlığını korumaya çalışmasını ister.

Buna göre Spinoza'nın görüşlerini destekleyen yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsan duygularına ve tutkularına göre davranmalıdır.

B) İnsan değerlerini kendi oluşturmalıdır.

C) İnsanın kendi faydasına olanlar akılda aranmalıdır.

D) İnsan doğası gelişime açıktır.

E) Akıl Tanrı hakkında kesin olmayan bilgiler barındırır.

AYDIN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

3. Machiavelli, İtalya'nın güçlü bir prens tarafından yönetildiği zaman ulusal birliğin sağlanabileceğini öne sürer. Prensin mutlak güç sahibi olması gerektiğini ve bütün kurumların ona bağlı olmasının zorunlu olduğunu belirtir. Ona göre "Amaca ulaşmak için her yol mubahtır." ve prens bu ilkeye göre devleti yönetmelidir.

Yukarıdaki düşünceleri dikkate alındığında, aşağıda yapılan açıklamalardan hangisinin Machiavelli'nin görüşleriyle uyuştuğu söylenemez.

A) Toplumsal birlikteliğin sağlanması ancak güçlü bir yöneticiyle olur.

B) Prens istediği kurum üzerinde iradesini kullanabilir.

C) Kanunlar Prens'in gücünü belirli ölçülerde kısıtlayabilir.

D) Prens hedeflerini gerçekleştirmek için her yolu deneyebilir.

E) En ideal yönetim, güçlü bir idarecinin bulunduğu Monarşidir.

4. T. Hobbes'e göre "Devlet olmadıkça herkes herkesle savaş halindedir. Buradan şu açıkça görülür ki insanlar, hepsini birden korku altında tutacak genel bir güç olmadan yaşadıkları vakit, savaş denilen o durumun içindedirler ve bu savaş herkesin herkesle savaşıdır."

Aşağıdakilerden hangisi filozofun görüşlerine uygun düşer?

A) İnsanlar ortak değerler için yaşar.

B) Birey değil toplum önemlidir.

C) Ekonomik yapı yönetimi belirler.

D) Devlet araç değil amaç olmalıdır.

E) İnsan insanın kurdudur.

15. Yüzyıl-17. Yüzyıl Felsefesi & 18. Yüzyıl-19. Yüzyıl Felsefesi

5. **Aşağıdaki kitap - yazar eşleşmelerinden hangisinde toplum sözleşmesi konusu ele alınmıştır?**

A) Platon-Devlet

B) Farabi-El Medinetü'l Fazıla

C) T. More-Ütopya

D) T. Hobbes-Leviathan

E) G. Orwell -1984

6. Aydınlanma olarak da bilinen 18.-19. Yüzyıl Felsefesinin en iyi tanımlarından birini, o dönemde yaşamış filozof Immanual Kant yapar. Kant, "Aydınlanma nedir?" başlıklı yazısında aydınlanmayı, insanın kendi suçu nedeniyle düşmüş olduğu ergin olmayış durumundan kurtulma olarak tanımlar. Kant, ergin olmayış benzetmesiyle insanın aklını kendi başına kullanmayışını kasteder ve bunun insanın suçu olduğunu vurgular. Kant, bu dönemin sloganı olarak da "Aklını kullanma cesaretini göster!" demiştir.

Kant'a göre, Aydınlanma çağını karakterize eden özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akla ve akılcı düşünceye önem vermesi

B) İnsanı günahkar bir varlık olarak görmesi

C) Felsefede yeni akımların çıkmasını sağlaması

D) Düşünce özgürlüğünü kısıtlaması

E) Siyasi ve dini otoritelere karşı gelmesi

7. 18. – 19. Yüzyıl,Felsefede "Aydınlanma Dönemi" olarak kabul edilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemin başlamasında etkili olan düşüncelerden değildir?

A) Hümanizm düşüncesi

B) Dinsel bilginin en güvenilir bilgi kabul edilmesi

C) Pozitif bilimlerin önem kazanması

D) Düşüncede aklın temele alınması

E) Dini düşüncede deizm, ateizm gibi anlayışlar.

8. "Aydınlanma" insanın düşünce ve değerlendirmede din ve geleneklere bağlı kalmaktan kurtulup kendi aklı, kendi gözlemleri ile hayatını aydınlatmaya girişmesidir. Avrupa'da insanın hazır bulduğu gelenek şemalarından kopup hayatının düzenini kendi aklı ile bulmaya girişmesi Rönesans ile başlar. 18 YY. bu gelişmede en yüksek noktadadır.

Aydınlanma düşüncesi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Geleneklerin egemenliğini kırarak, düşüncede özgürlüğe ulaşmayı amaçlamıştır.

B) İçine kapalı bir dünya görüşünden kurtulup, yeni bir dünya görüşü olarak ortaya çıkmıştır.

C) Yeni insan, yeni toplum ve yeni devlet düzeni tartışmaları önem kazanmıştır.

D) İnsanın anlama ve zihinsel yeteneği, kutsal yazıların güçlü otoritesi yanında değerini yitirmiştir.

E) İnsanın doğaya, topluma ve kendine yönelik bakış açısında köklü bir değişim gerçekleşmiştir.

9. 18. YY-19. YY. filozlarından Kant'a göre bilginin oluşumunda zihinde bulunan anlama yetisine başvurulur. Deneyin verileri bilginin hammaddesidir. Bunların bilgi haline gelebilmesi için bir biçime girmeleri gerekir. Akıl anlama yetisiyle söz konusu verileri bilgiye dönüştürür; yani onlara bir biçim kazandırır. Bunu kendinde, doğuştan bulunan kategorilerle yapar. Kategoriler zihnin deneyden gelmeyen kavramları formlarıdır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Doğruluk, bilginin sonuçta fayda sağlamasıyla değerlendirilir.

B) Şüphe bilgiyi açığa çıkarmakta araç olarak kullanılır.

C) Bilgi akılla başlar, deneyden sonra oluşur.

D) Bilgi, sadece düşüncenin ürünüdür.

E) Akıl, deneyin verilerini işleyerek bilgiye dönüştürür.

AYDIN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ

1.D 2.C 3.C 4.E 5.D 6.A 7.B 8.D 9.E